

Khóc Lên Đi, Ôi Tự Do!

Trí Thịnh *chuyển dịch*

Ôi, TIM TÔI ĐẬP, NGƯỜI TÔI RUN! Làm sao mà có chuyện xảy ra như vậy được? Tôi phải làm gì bây giờ? Tôi đã quá xúc động khi xem một đoạn video cảnh sư cô Palden Choetso người Tây Tạng, thật can cảm và nhiệt tình đã đứng bên đường và tự thiêu, người cháy như một ngọn đuốc. Tôi muốn phản ứng để dập tắt ngọn lửa của cô đi. Nhưng vô vọng. Tôi cũng không thể tỏ bày lòng kính phục cô vì sự can đảm, niềm tin về tâm từ bi, ý chí kiên quyết và lòng tin tưởng của cô là sự Hòa giải có thể đạt được. Không biết lúc đó sư cô có hét lớn lên cho Tự Do hay không? Hay cô hét lên cho chính mình? Cho Dân tộc cô? Cho Đất Nước cô? Hay cho sư phụ thân yêu, vị thầy, người đã độ cô?

Tôi thấy một người nữ Phật tử có cung cách, đang đi đường đã giật mình hoảng hốt nhưng cô ta vội vã kịp thời rút trong túi xách ra một tấm khăn trắng, truyền thống của người dân Tây Tạng dùng để cúng dường và tỏ bày lòng cung kính. Cô ta vẫy chiếc khăn trắng về phía người sư cô lúc đó đang

cháy như cây cột gỗ, thế rồi người thiện nữ này để tấm khăn vào ngọn lửa để cúng dường trong lúc sư cô Palden Choetso đang hấp hối, ra đi trong sự đau đớn, thân gục ngã xuống mặt đất. Từ trong lòng, tôi cũng xin kính cẩn cúng dường sư cô một tấm vải trắng.

Chúng tôi tụ họp tại tòa nhà Roosevelt House ở Nữ Ước trong một căn phòng lớn được trang trí bằng những lời phát biểu trong bài diễn văn của Tổng Thống Franklin D. Roosevelt về Bốn Quyền Tự Do, cũng có một bức ảnh chụp Tổng Thống FDRoosevelt, Thủ Tướng Churchill và nhà độc tài Stalin tại hội nghị Yalta (cũng chính tại đây, một lần nữa, số phận của nước Tây Tạng lại không được đề cập tới). Ngài Kirti Rinpoche, người lưu vong tại hải ngoại, là viện chủ của một trong những Tu viện nơi xuất phát một số tăng ni trẻ can trường đã tự thiêu, tuyên bố như sau: *“Đây là một hành động tốt cùng của sự bất bạo động!”* Ban đầu khi nghe Ngài nói tôi không rõ và lấy làm ngạc nhiên vì suốt cả buổi tối Ngài cứ than tiếc biến cố đã xảy ra như chúng ta đều thấy. Nếu bất cứ một tăng ni trẻ nào mà có hỏi vị Thầy của mình hay hỏi ngay cả Đức Đạt Lai Lạt Ma rằng: *“Con có nên hiến thân để cúng dường cho quyền tự do hay không?”* Câu trả lời chắc chắn sẽ là: *“Không! Tuyệt đối không được! Quý vị phải nhẫn nhục chịu đựng những áp bức và hãy hướng tâm vào việc thực tập để tiến đến con đường giải thoát giác ngộ và phát tâm bồ đề với tất cả chúng sinh!”* Tuy nhiên, một khi các tăng ni đã quyết định hy sinh mạng sống, chúng ta không khỏi tỏ lòng ngưỡng phục về sự can trường của họ.

Khi bạn hủy hoại thân thể của mình tức là bạn đã xâm phạm đến chính sự sống của mình, sự sống mà trong Đạo Phật gọi là *“84,000 vi sinh”* để tạo ra con người. Như vậy, tự thiêu dường như có vẻ là hành vi bạo động. Tuy nhiên, trong trường hợp này, cá nhân sư cô đã hy sinh mạng sống là để kêu gọi đến kẻ thù của mình, để chuyển đạt tới họ cái thông điệp, mà có lẽ hơi quá cao thượng, rằng họ chẳng có gì phải sợ cô cả, và cô sẽ phản kháng lại cái quan hệ mang sự sợ hãi và hành hạ lẫn nhau bằng cách tự thiêu để cuối cùng cô sẽ không còn trở thành cái mục tiêu cho thái độ ác quỷ của họ nữa. Đó mới chính là bất bạo động — một phương cách chống đối tuyệt hảo bằng cách hoàn toàn chấp nhận hiến thân mạng. Nếu như nạn nhân của bạn ngăn cản bạn làm hại họ bằng cách chính họ tự hại mình để thoát ra khỏi tầm tay của bạn, thì tại sao bạn lại sợ hãi và ngay từ lúc đầu bạn lại còn muốn

hại người ta? Người ta muốn bạn vui vẻ cơ mà! Thật vậy, bằng chính mạng sống của mình, sư cô đã kêu gọi kẻ thù hãy thức tỉnh và mở rộng hai cánh tay để ôm lấy cái sức mạnh của lòng từ — vì trước cái chết, từ tâm không hề sợ hãi, sự thật sẽ được hiển bày qua tâm từ và chỉ có lòng từ mới chế ngự được mọi thù hận.

Chính quyền cộng sản Trung quốc đã lên án Đức Đạt Lai Lạt Ma về những vụ biểu tình bất hợp pháp bằng hình thức chết chóc này dưới cặp mắt của người dân Tây Tạng, nói cho đúng hơn, dưới cặp mắt của cái thế giới đạo đức giả về mặt ngoại giao và buôn bán, chỉ ưu đãi những kẻ giàu có và quyền lực qua những hành vi bất chính, ngay cả đó là kẻ đi cướp nước người ta. Lời lên án này là hoàn toàn bất công. Tôi còn nhớ phản ứng của Đức Đạt Lai Lạt Ma khi nghe Ngài Thubten Ngodup tự thiêu ở Tân Đê Li. Ngài đã đến nhà thương thăm vị lama này trước khi ông qua đời. Đức Đạt Lai Lạt Ma đã tức giận về chuyện này bởi vì ngài Thubten Ngodup đã lớn tuổi, không còn trẻ, là vị tăng rất thông thái suốt đời học hỏi và là người sẽ còn đạt được nhiều thành quả trong tương lai. Đức Đạt Lai Lạt Ma đã tuyên bố: *“Hành vi này là bạo động, ngay cả chính tự hủy hoại mình. Cái năng lực khiến cho một người tự hành động như vậy nó cũng giống như cái năng lực thúc đẩy cho người ta giết hại kẻ khác trong cơn tức giận.”* Đức Đạt Lai Lạt Ma rất quan tâm tới thái độ phản kháng mạnh bạo như vậy. Tuy nhiên, Ngài cũng mừng là còn có thể ghé vào tai vị lama, bằng quần đày người vì phòng, để nói nhỏ: *“Ngài chớ để tâm thù hận người Trung quốc. Ngài rất can đảm và đã đưa ra được cái thông điệp, nhưng nhớ đừng để việc mình làm trở thành sân hận.”* Ngài Thubten Ngodup tìm cách ra dấu là mình đã hiểu, Đức Đạt Lai Lạt Ma cảm thấy nhẹ nhõm cả người.

Có một vị tăng can trường đã tự thiêu ngay trước mặt toán cảnh sát dã chiến Trung quốc, họ quá kinh ngạc vì hành động bất thần này nên đã bắn chết ngay vị tăng rồi còn tiếp tục ra tay đánh đập trong lúc ông ta đang hấp hối, như thế là họ muốn trừng phạt nạn nhân vì dám chạy trốn không để họ trừng trị! Đây là một dấu hiệu cho thấy họ đã mất sự sáng suốt hoàn toàn. Những người cảnh sát đã không hiểu được cái sức mạnh qua hành động của vị tăng này là muốn chấm dứt những xung khắc giữa kẻ áp bức và người bị áp bức, họ cũng không nhìn thấy được cái ước nguyện của nạn nhân là tự chủ được mạng sống của mình bằng cách tự thiêu.

Đức Phật đã dạy: thù hận sẽ không bao giờ dập tắt được hận thù — chỉ có lòng từ mới hóa giải được. Lửa sân hận muốn tiêu diệt đối tượng vì người đó được xem như là cản trở hạnh phúc của kẻ đang mang tâm sân hận; thế nhưng tâm từ lại muốn cho kẻ thù hoan lạc mà không coi họ như là một chướng ngại — Chỉ có như vậy mới vượt qua được mọi oán thù.

Bức thông điệp của các tăng ni tự thiêu để kêu gọi những kẻ áp bức vô tâm phải có sự thay đổi đã làm cả thế giới phải chú tâm đến.

Tôi chợt nghĩ đến Ngài Cổ Phật, Đức Phật Nhiên Đăng, Ngài đã dùng thân mình như một ngọn đèn dầu để cúng dường cho các vị Bồ Tát xông pha không biết mệt vào lửa địa ngục và các tầng ngục bên dưới để cứu vớt các chúng sinh, cũng như cứu vớt nhân loại qua biết bao thảm cảnh chết chóc, nghèo đói, bệnh tật và chiến tranh. Ôi, con cầu xin Ngài Quán Âm, Đức Độ Mẫu hãy dang cánh tay rộng mở tới hương linh các vị tăng ni trẻ đã để lại thân xác đau đớn, quần quai và hướng dẫn họ tới những quốc độ an lành để họ được tiếp tục sống trong khung cảnh hoàn thiện và thăng tiến trên con đường tâm linh! Ôi, con cầu xin các chư Thiên, Hộ Pháp, nếu có thể, hãy đến với những kẻ độc tài gian xảo còn đắm chìm trong mộng ảo, xin hãy giúp họ trực diện với sự thật, hướng tâm để nhìn thấy cái sức mạnh của Chân lý mà hãy buông bỏ những ảo tưởng điên cuồng, là họ có thể mãi mãi hăm dọa và áp bức được quyền tự do ở khắp mọi nơi! 🙏

Trích trong Tập san **Buddhadharma**, mùa Xuân 2012

Học giả **Robert Thurman** là giáo sư Jey Tsong Khapa thuộc Phân khoa Phật học Tây-Ấn tại Đại học Columbia, ông cũng là người đồng sáng lập và là chủ tịch của tổ chức Tibet House tại Hoa Kỳ.

Cry For Freedom

---

by Robert Thurman

Oh my heart! Oh, my life! How can this happen! What can I do? I'm overwhelmed as I watch a video of the brave and passionate Tibetan Buddhist nun Palden Choetso standing in the street, burning herself as a human torch. I want to respond, to douse her flames. It's impossible. So too is it to salute her for her bravery, for her faith in love, for her determination, and her belief that peace is possible. Did she cry out for freedom? For herself? Her people? Her land? Her nation? For her beloved lama, teacher, and savior?

I watch as an elegant laywoman, a passerby startled and gripped with horror, manages to quickly take a white khata greeting scarf out of her bag, a traditional offering of goodwill and respect. She waves the scarf toward the stock-still flaming nun and then offers it into the fire as Palden Choetso passes out, dying in agony, her body crumpling to the ground. I also offer a khata from my heart.

In a gathering we held at Roosevelt House in New York, in a hall adorned with the words of Franklin D. Roosevelt's Four Freedoms and a picture of FDR, Churchill, and Stalin at Yalta (where once again they ignored the fate of Tibet), Kirti Rinpoche, exiled abbot of one of the monasteries where some of these brave monks and nuns who have selfimmolated came from, declares: "This is an ultimate act of nonviolence!" I am not sure at first, and surprised, as all evening he had been deploring that this is happening, as we all do. If any young monk or nun were to ask their abbot or their lama, His Holiness the Dalai Lama, "Should I offer myself for freedom?"— the answer would be an emphatic "No! Absolutely not! Endure the oppression and turn your mind toward practice to attain the ultimate freedom of nirvana and buddhahood for the sake of all beings!" But once they do commit such sacrifice, one cannot help but respect their courage.

When you destroy your body, you violate your own life, the lives of what Buddhists call "the 84,000 cells" that constitute it. This does seem violent. Yet in this case, the individual sacrifices herself to appeal to her enemy, to convey the perhaps all-too-subliminal message that they have nothing to fear from her, that she will resist their relationship of fear and harm by removing herself from being the target of their ultimately self-destructive, evil behavior. That is true non-harming—perfect resistance by complete surrender. If your victim prevents you from harming her by harming herself and taking herself out of your reach, then

why were you afraid of her and wanting to harm her in the first place? Since she won't harm you, she must love you. She wants you to stop fearing and hating; she wants you to be happy! Indeed, she cries out to you with her very life to wake up and behold the power of love—how it does not fear death, how it gives itself away to reality, how it overwhelms hatred.

His Holiness the Dalai Lama is being blamed by the Chinese Communist Party government for these dread-inspiring demonstrations of their illegitimacy in the eyes of the Tibetan people, if not in the eyes of the hypocritical world of diplomacy and commerce that favors the rich and powerful winner of whatever illegal action, even the theft of a country. Such blame is totally unfair. I still remember His Holiness' reaction to the selfsacrifice of Thubten Ngodup in Delhi, whom he was able to visit in the hospital before he died. His Holiness was very upset by it, and Thubten Ngodup was elderly, not young and brilliant with a whole life of study and achievement ahead of him. His Holiness said, "This is violence, even if it is self-inflicted. The same energy that can cause someone to do this to himself is very close to the energy that enables someone to kill others in fury and outrage." His Holiness was also worried about this powerful gesture. But he was pleased that at least he was able to whisper into the ear of the totally bandaged victim, "Do not pass over with hatred for the Chinese in your heart. You are brave and you made your statement, but let not your motive be hatred." Thubten Ngodup somehow signalled that he understood, to His Holiness' great relief.

One of the brave monks who set himself on fire did so in the close presence of Chinese military police, who were so confused by this astonishing gesture, they shot him and then proceeded to beat him as he was dying, as if to punish him for freeing himself from their punishments! It was a sign of their utter confusion. They could not understand the power of his act to completely cancel the conflict of oppressor and victim, nor his wish to take control of his own life by giving it away.

Buddha said that hate will never put an end to hate—only love can. Hate wants to destroy its object, a person seen as obstructing the hater's happiness; but love wants even a hating person to be happy, not to be any sort of obstruction—that's how it can overcome the hate.

The numbers of young monks and nuns burning themselves in a final appeal for a change in the iron hearts of their oppressors strikes straight to the heart of our whole world.

I think of the Buddha Dipamkara, Buddha the Lamp-maker, who offered his body as a lamp for the wise and loving enlightened beings who strive ceaselessly to bring beings out of the fires of hell and other nether realms, and humans out of the tragedies of death, famine, plague, and war. Oh please Father Chenrezig and Mother Drolma, reach out to these young souls as they leave their bodies behind

in writhing agony and guide them to havens of healing and a further life of ideal circumstances for spiritual advancement! Oh all you savior deities and protecting angels, go to the cruel despots in their dreams if necessary, and help them face reality, heed the power of truth, let go of their paranoid fantasies of making eternal their deadly suppression of freedom everywhere!

*From the Spring 2012 issue of **Buddhadharma: The Practitioner's Quarterly***

Robert Thurman is the Jey Tsong Khapa professor of Indo-Tibetan Buddhist Studies at Columbia University, and cofounder and president of Tibet House U.S.